

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

КАФЕДРА СТАТИСТИКИ

НАУКОВІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ НА МАКРО-, МЕЗО- ТА МІКРОЕКОНОМІЧНОМУ РІВНЯХ

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
НА XVI МІЖНАРОДНІЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**СЕКЦІЯ
«СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА МАКРО- ТА МЕЗОРІВНЯХ»**

ОДЕСА 2018

УДК 311.213.3:330.34
ББК 65.051

Статистичні методи дослідження соціально-економічних процесів на макро- та мезорівнях. Міжнародна науково-практична конференція «Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях», Одеса 26-27 квітня 2018 р. Одеса, ОНЕУ. – 2018. – 31 с.

Автори:

Вітківська К.В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Милашко О.Г. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Ольвінська Ю.О. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Піскун А.В. – к.е.н., викладач кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Погорелова Т.В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Самотоєнкова О.В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Семенова К.Д. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Тарасова К.І. – к.е.н., викладач кафедри статистики Одеського національного економічного університету.

У тезах доповідей наводяться результати дослідження науковців кафедри статистики щодо застосування сучасних статистичних методів для оцінки соціально-економічних процесів в Україні і окремих регіонах. Висновки та рекомендації авторів можуть бути корисними для викладачів, аспірантів і студентів, які займаються аналізом процесів, що відбуваються в суспільстві та економіці країни.

ЗМІСТ

Милашко О.Г. Статистичний аналіз ринку туризму в Україні	4
Ольвінська Ю.О. Регіональні розбіжності рівня знань учнів за результатами ЗНО	6
Погорєлова Т.В. Статистична характеристика фінансових результатів банківської системи України	10
Піскун А.В. Статистичний аналіз домогосподарств Одеської області	15
Самотоєнкова О.В. Статистична оцінка ефективності інвестицій.....	17
Семенова К.Д. Особливості статистичного аналізу якісних даних.....	20
Тарасова К.І. Статистичний аналіз розповсюдження мобільної економіки в світі.....	22
Вітковська К.В. До питання про історію проведення вибіркового обстежень.....	28

*Милашко О.Г.,
к.е.н., доцент, Одеський національний
економічний університет*

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ РИНКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Всесвітня туристична організація назвала 2017 рік роком сталого туризму в інтересах розвитку [1]. У час глобальних труднощів, з якими стикається світ, саме туризм має стати одним з провідних засобів розвитку економіки країн, створення нових робочих місць та просування місцевих продуктів та культури. Крім прямого впливу на економіку регіону, ринок туризму сприяє розвитку суміжних галузей, таких як зв'язок, сільське господарство, торгівля, будівництво.

Великий туристичний потенціал України при його ефективному використанні міг би суттєво збільшувати приплив валюти в країну, сприяти додатковим надходженням в бюджет, покращенню рівня життя населення та поліпшенню іміджу країни в світі. Крім зручного географічного розташування та сприятливого клімату, Україна володіє величезним історичним, культурним та рекреаційним потенціалом. Отже країна безумовно є об'єктом інтересу потенційних іноземних туристів.

Проте сталому розвитку туризму в Україні заважає багато факторів, серед яких: відсутність зрозумілої та чіткої стратегії розвитку цієї сфери діяльності; відсутність сприятливого інвестиційного клімату та продуманої податкової політики; недостатній рівень туристичної інфраструктури, особливо порівняно з відповідною інфраструктурою розвинутих країн; низький рівень життя населення України [2].

Спеціалісти Всесвітньої туристичної організації, інших закладів та наукових інститутів задля розуміння впливу туризму на економіку регіону обчислюють внесок цієї сфери діяльності у валовий внутрішній продукт за окремими країнами світу.

Теоретичним підґрунтям відповідних розрахунків є два основних документи: Допоміжний рахунок туризму (2000 р.) та Міжнародні рекомендації зі статистики туризму (2008 р.). Відповідні документи містять методологічну базу щодо розрахунку прямого, непрямого та загального внеску туризму у валовий внутрішній продукт.

Прямий внесок відображає загальні внутрішні витрати всередині певної країни на туристичні подорожі резидентів і нерезидентів з метою відпочинку та бізнесу, а також індивідуальні колективні витрати, які здійснює сектор державного управління, на туристичне обслуговування відвідувачів, як то культура, рекреація, національні парки тощо. До видів діяльності, внесок яких у ВВП вважається прямим внеском туризму, належать діяльність готелів, пасажирського транспорту, турагентів, туроператорів тощо.

Загальний внесок туризму у ВВП уключає як пряму, так і непрямую складову. Непрямий внесок складається, перш за все, з туристичних

інвестиційних витрат та колективних витрат сектора державного управління.

За підрахунками спеціалістів питома вага туризму у ВВП України складає останніми роками лише приблизно 2 %, у той же час у розвинутих країнах відповідна питома вага може коливатися від 7 до 10 відсотків, а в деяких з них досягати й 50 відсотків.

Отримані в ході дослідження дані свідчать, що найбільший рівень частки спостерігався в 2004 р., далі частка поступово скорочувалася аж до 2008 р. Певний підйом був у 2009 р. та в 2013 р. Останні роки характеризуються дуже низькою питомою вагою прямих надходжень від туристичної сфери у валовий внутрішній продукт України, що, безумовно, пояснюється політичною нестабільністю в державі, яка безпосередньо впливає на попит у туризмі. У цілому можна зробити висновки, що за весь аналізований період відповідний показник зменшився на 0,4 в. п. або на 16,7 %.

Міжнародними експертами в сфері туризму оцінений загальний внесок туризму у валовий внутрішній продукт України. Він складає приблизно 7,2 %.

Попит на ринку туризму формують відвідувачі, тому вивчення інтенсивності обсягів туристопотоків є важливою складовою аналізу процесів у відповідній сфері діяльності.

Проведене дослідження дозволило констатувати, що після дворічного спаду в 2008-2009 рр. кількості громадян України, які виїжджали за кордон, даний показник демонструє стабільне зростання. Зовсім іншу тенденцію характеризує показник кількості іноземних громадян, які відвідали Україну. 2014-2017 рр. – період нестабільності в державі – це період їхнього скорочення.

Одним з основних інфраструктурних елементів туристичної сфери є готельне господарство. Від якості послуг засобів розміщення багато в чому залежать і обсяг туристичних потоків, і валютні надходження від туризму. Нами розглянуто динаміку двох показників діяльності готелів і аналогічних засобів розміщування України, один з яких (кількість місць) характеризує пропозицію на даному ринку, а другий (кількість обслугованих приїжджих) – попит у цій сфері діяльності. Зазначимо, що період 2014-2015 рр. характеризується різким спадом кількості розміщених у готелях та аналогічних засобах розміщування України при стабільній кількості місць. Останніми роками ситуація дещо покращилася.

З боку держави, маркетологів, підприємців необхідні дії, які б сприяли просуванню туристичного продукту України на міжнародний ринок. Важливим фактором залучення туристів в Україну є ефективна рекламна діяльність. Необхідно формувати та стимулювати попит на туристичний продукт, інформувати споживача про переваги відпочинку в Україні з точки зору захоплюючих краєвидів, рекреаційних ресурсів, історичних пам'яток і доступних цін.

ЛІТЕРАТУРА

1. World Tourism Organization UNWTO. Retrieved from <http://www2.unwto.org/ru>
2. Хаустова В. Є. Проблеми розвитку туристичної галузі в Україні / В. Є. Хаустова, Є. Ф. Горбатова // – Проблеми економіки. – 2010 р. – № 2. –

С. 28-33.

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>